

ELŐFIZETÉSI FELTÉTELEK:

Egy évre — — 50 K. — f.
 Hat óra — — 25 K. — f.
 Három óra — — 13 K. — f.
 Egyes számok ára 1 korona.
 Magyarországra 63 K. — f.
 Egyébb külföldre 75 K. — f.

TELEFON: 98.

BARS

KÖZMŰVELŐDÉSI ÉS TÁRSADALMI HETILAP

N. v. p. riad. p. a. t. v. Bratislava
 cis. 25448/III. a 1925
 Felvevő postahivatal: LEVICE.

HIRDETÉSEK:

□ centiméterenként — filler.
 Nyititéri közlemények garmond
 soronként — filler.

Gyakori hirdető- és a velünk
 összeköttetésben levő hird. írókák
 árengedményben részesülnek.

A közlések a szerkesztőséghez küldendők.
 Kéziratok vissza nem adandók.

Alapította: **HOLLÓ SÁNDOR.**

Megjelenik:
 Minden vasárnap reggel.

Szerkesztésért felelős: **A LAP KIADÓJA.**

A hirdetőket, előfizetőket s a reklám-
 cétokat a kiadóhivatalba kérjük utasítani.

A lap kiadója: **NYITRAI és TÁRSA.**

A gabonamonopóliummal

foglalkozik az egész közvélemény, izgatottan tárgyalják az emberek ezt a rendeletet, és még azok is, akiknek egy szem gabonájuk sem terem, de annyiban vannak érdekelve benne, hogy gabona, liszt vagy kenyér vásárlására szorulnak.

Lehet, hogy ma még talán bizonyos részben túlzás az, amit általában a gabonamonopóliumról mond a bizalmatlan közvélemény kritikája, de amit már ma is látunk, az letagadhatatlan tény: olyan ideges atmoszférát teremtett a rendelet Szlovénzkóban, melynek kísérő jelenségei is károsak a közgazdasági életre.

Az állami statisztikai hivatal jelentése szerint ugyanis a nagykereskedelmi indexszám 11 százalékkal emelkedett az elmúlt hónap folyamán és ezt az emelkedést általában az élelmiszerek drágulása idézte elő, amit pedig a gabonaművek, így a kenyérmagvak illuzórikus áremelésének a híre váltott ki a szlovénzkói piacon, tehát egy olyan pszichológiai folyamat hatása alatt állott elő ez a drágulás, amely a mezőgazdasági termelésnek nem aktív részese, így jogosan perhorreszkálható, mert nem a munkával és termeléssel kapcsolatos eredő a szülőanya.

Emberileg érthető, hogy a gabona és az állathizláló tápanyagok, továbbá a kenyérmagvak tényleges áremelkedése a liszt, a kenyér és a többi élelmiszerek árának párhuzamos emelkedését vonja maga után, de itt éppen az az általános panasz, hogy a gabonamonopólium rendelete nem szabta meg a gabona és a kenyérmagvaknak az árat olyan arányban, mint a szlovénzkói termési eredményekből és a folyamatban levő cséplésből látható, nem a belföldi kereslet és kínálat szokás-törvényének normális árszabása érvényesülhet a gabonapiacra, mert itt most a termelésben részt nem vevő idegen befolyások és komponensek szereplése is árszabályozó tényező lett, aminek a gazdasági életben nincs helye.

További panasz az is, hogy a köztársaság közgazdaság politikusai Szlovénzkót nem akarják különálló közgazdasági területi egység gyanánt elismerni és kezelni, amint sajtós helyi viszonyaink azt megkívánják, így vannak rendeletek, amelyek Szlovénzkóban másként

hatnak, reánk nézve hátrányosan érvényesülnek, mert nem a mi itteni viszonyainkhoz vannak szabva. Ugyanezt állítják a szlovénzkói gazdaérdekeltségek a gabonamonopólium rendeleténél is. Nem a szlovénzkói gazdák érdekei találnak benne védelmet!

A statisztika adatai szerint az élelmiszerek indexszáma a legutóbb megjelent havi kimutatásban szereplő 666-ról 685-re ment fel, a 2-9 százalékos különbséget a kenyér árának emelkedésére jut. A közgazdasági élet érzékeny és mindenre reagáló szizmografja tehát már előre is mozgásba jött arra az olyan gondolatlatilag feltett áremelésre, amely a valóságban a gabonamonopóliumnál csak egy mesterségesen közbeiktatott anyagi teherként a termelőtől a fogyasztóhoz vezet uton, de magában a termelésben nem végez semmiféle produktív aktivitást, így nem lenne szabad ilyen komoly gazdasági tényezővé emelni.

A gabonamonopólium a mi vidékünk gazdasági életét, amely Szlovénzkói mezőgazdasági termelésnek mind területi nagyságánál, mind fejlett agrikultúrájánál, nagyjelentőségű tényezője, természetesen mélyen érinti. Egyelőre ugyan csak elméleti feltevésekre vagyunk utalva, a rendelet gyakorlati keresztülvitélet még csak eszméileg látjuk, vagy képzeljük el, de máris számos panaszt hallunk ezzel kapcsolatban a helyi gazdasági életben.

Nézzük ezt a képet: az új rendelettel a gazdák akarják menteni, de a mentési szándékkal egyben az ipart, kereskedelmet, a munkásságot és a fogyasztót sújtják. A szlovénzkói termelő nem kap a gabonájáért olyan árat, mint kaphatna a rendelet nélkül, a munkás magasabb bért ma nem érhet el, de az élelmiszer árában már emelkedés állott be, tehát a nyomor is emelkedő tendenciát mutat a rendelet nyomán. A malmok azt panaszolják, hogy saját gazdasági körzetük termését miért nem ők dolgozhatják fel, mert az általános fuvar költsége a rendeletben arra mutat, hogy a gabonatermés felett központilag fognak rendelkezni, pl. a garamvölgyi búzát Csehországban örlik majd meg és mi megkapjuk a kész lisztet, tehát a vasuti költség itt felesleges drágítást okoz amellet, hogy munkabérből is veszít a szlovénzkói malommunkásság. A kisiparosok aggodalmát is figyelembe kell venni a hetivásárok elnéptelenedése miatt.

És mi lesz a községek költségvetéseivel, amelyekben jelentős tétel volt eddig a vásári helypénzből eredő bevétel?

Az adókvetések körüli sérelmek.

A lévai járási ipartársulat elnöke és titkára a szakcsoportok elnökei által kitűzött 7 tagú bizottsággal küldöttségileg jelent meg a helybeli adóigazgatóság vezetőjénél folyó hó 18-án, amely alkalommal felolvastatott és átnyújtott a következő memorandum.

Tek. Adóigazgatóság!

Hivatkozással az 1933. augusztus 17-én kitűzött átadott memorandumunkra, amelynek átadásánál azt az ígéretet kaptuk, hogy az iparosság és kereskedők adóvallomási figyelembe fognak vétetni és hogy az adókvetésnél tekintettel lesz a pénzügyi hatóság az iparos és kereskedő osztály ma már tarthatatlan és kétségbeesett helyzetére, — a legnagyobb meglepetésünkre a forgalmi-adóra vonatkozó most kibocsájtott fizetési meghagyások azt a megdöbbentő tényt igazolják, hogy adóvallomásaink nemcsak hogy figyelembe nem vették, hogy az adóalap 40—100%-al énkényesen és indokolatlanul, minden adótárgyalás nélkül lett felemelve, de felmerülték oly — jellemezhetően — esetek is, amikor dacára annak, hogy az adókvetés hosszas tárgyalás és alkudozás után a referenssel jegyzőkönyvileg megállapodott bizonyos, a tényleges forgalmát lényegesen túlszámnyoló összegben, megjött a fizetési meghagyás, sokkal nagyobb összegben, mint ahogy a jegyzőkönyvi megállapodás szólt.

Ezen megdöbbentő eljárás és adókvetés folytán, kétségbeesett lelkiállapotban követtelt az iparosság a titkáro és demonstráció gyűlés azonnali összehívását, fenyegetődzve az iparigazolványok visszatérítésével, oly kétségbeesett kijelentéseket tettek, amelyek a helyi nem aposztrofálhatók és amelyek keresztülvitélet az ipartársulat felelőssége tudatában nem engedhetők meg addig, amíg reménye van arra, hogy ezen panaszeseteken orvoslást tud elérni.

Igaz, hogy a jelenlegi krízis a lakosság minden rétegét érinti, tehát a munkást is, a kisgazdát, a hivatainkot, kereskedőt és iparost egyaránt, azonban milyen módon és milyen különbséggel?

A munkásság kiverekedte magának a szociális intézkeményeket, betegsegélyző és balcsintbiztosítók, agkori és rokkantsági nyugdíjintézményeket, — amikor dolgozik van bére, ha nem dolgozik, kap munkanélküli segélyt, ha beteg: van orvos és gyógyszer, táp-pénze stb. A hivatalnoknak van állása, fizetése és nyugdíja! A földmivesszótálynak? Van fődreformja, hitelintézete, mezőgazdasági tanács, egyetemleges adókulcs, vetőmagkijelölés, elemi károk megtérítése, moratóriuma, behozatali és kiviteli monopóliuma stb., úgy, hogy bátran morderhatni, rókuk gondoskodva van. Azonban a kereskedőknek és iparosoknak mirdezzel szemben semmiféle gondoskodás, nemtörődömség, fuszán a zaklatás és az adóval való tönkretéve az osztályrésze. Főlősleges vázolni, főlősleges leírni az iparosság és kereskedők kálváriáját és nyomorát, amelynek ma részese. A jelenlegi szituáció elérte ezt a fokot, hogy nagyon rövid idő alatt a statisztikai hivatal jelenteni fogja, miszerint önálló iparos és kereskedő

már nincs, csak volt és hogy ilyen nem lesz, hacsak valamelyes csoda nem fog történni. Miután azonban csodákban ma már nem hiszünk, nem marad más hátra, mint vagy az élni, vagy a meghalni akarás.

Ebből kiindulva a kereskedő és iparos szakszervezetek vezetői és a tegnapi napon tartott értekezletén egy határozatot, hogy mindenek előtt megégyeszer küldöttségileg jelenjen meg az adóigazgatásnál a következő kérdések azonnali teljesítése iránt:

Az eddig kibocsájtott fizetési meghagyások azonnal hatálytalaníttassanak, újabb egyelőre ne adassanak ki és az adóvallomások az eddig beadott és beadandó felelőzésekkel együtt a szakszervezetek vezetőinek a bevonásával az érdeket feljelenítőben újból és azonnal tárgyalassanak le.

Kérjük, hogy az adók igazságos módon legyenek szétosztva és ezért kérjük, hogy az adókievítő bizottságok Léva városra külön és külön a vidékre az ipartársulat által delegált tagokból álljanak, hogy ezen bizottságok minden egyes iparos és kereskedő adóügyét lelkiismeretesen és objektíve szerzett információk alapján tárgyalják le, hogy ne engedjék meg többé az ugynevezett besugószakértők meghallgatása és hogy a felelőzések a leggyorsabb módon intéztessenek el.

Kérjük az adókievítéseknek a törvény előírásait pontosan betartani és protestálunk az ellen, hogy az adókievítés nagyobb része önkényesen minden meghallgatás nélkül állapítatik meg, protestálunk az ellen, hogy az adóvallomásaink figyelembe nem vettek, hanem a bevallott forgalmi adóösszeget önkényesen és minden beigazolás nélkül felemelték. Tisztelettel rá kell mutatnunk, hogy ezen módszer mellett az adóerkes nem emelkedhetik, hanem ellenkezőleg, súlyed és természetesen, hogy ha az adóigazgatóság az adófizetőt adóerkeslősöt kíván, úgy elsősorban kell, hogy az, önmagának legyen meg.

Tisztelettel bejelentjük, hogy amennyiben panaszainkra és kérelmeinkre nem kapunk itt azonnal orvosást, úgy küldöttségileg szándékozunk eljárni a vezérpénzügyigazgatásnál és pénzügyminiszternél, ahol a konkrét esetekre rámutatva feltárjuk panaszainkat és kérni fogunk azonnali vizsgálatot.

Végül bejelentjük, hogy kéréseink elutasítása esetén nem vállalunk semmiféle felelősséget a ma már a végtelenségig elkészredett iparoság és kereskedők esetleges kilépéseiről és tulkapásaikról.

Léva, 1934. július hó 17. Tisztelettel a szakszervezetek elnökei: (20 aláírás).

A memorandum felolvasása és átnyújtása után az adóigazgatás helyettes vezetője kijelentette, hogy nincs felhatalmazása ilyen esetekben önhatalmúlag eljárni és kérte a küldöttséget, hogy nyugtassa meg az iparos és kereskedősztályt, hogy mihami a hivatalvezető tanácsos vissza fog érkezni szabadságáról, a memorandumot nyomban át fogja nyújtani.

Ézek után az ipartársulat a szakszervezeteket össze fogja hívni a szerelmes fizetési meghagyások megfellebbezése végett, nehogy azok időközben jogerőre emelkedjenek.

Mit tegyen a gazda a takarmányhiány leküzdésére?

A Kassai Állami Mezőgazdasági kísérleti állomás tanácsai.

Nagy gondot okoz a gazdáknak a szárazság okozta takarmányhiány, amely kevés kivétellel az egész országra kiterjed. Minden gazda pontosan állapítsa meg, minő és mennyi takarmánnyal rendelkezik és eszerint szabja meg az adagolást.

Zöld takarmányt csak annak az állatnak adjunk, amelyik legjobban rázorul és legjobban értesíti, tehát főképpen a növedékmárhának és a jó fejűsteneknek.

Az adagokat le kell mérni, hogy ne adjunk többet, mint amennyi szükséges, azonban kiegészíthetjük mással, hogy a szükséges tápanyagért meglegyen. Általában a takarmányozásnál legyünk tekintettel az állatok végzett munkájára, de egyúttal arra is,

kifizetődik-e az általunk választott takarmányozási mód. A lovak takarmányozásánál az idén főképpen a szénával és zabbal kell takarékoskodnunk, mivel ezekből nagyon gyenge lesz a termés. Természetes, hogy takarékoskodnunk főképpen akkor kell, ha a lovak nem dolgoznak vagy csak könnyű munkát végeznek. A takarékoszággal azonban nem szabad annyira mennünk, hogy az már az állatok egészségének rovására legyen. A takarmányhiány arra kényszerít bennünket, hogy fokozottabb mértékben használjunk kevésbé értékes anyagokat is, mint szalmát, pelyvát, stb. a takarmányozásra.

Ezen anyagok takarmányozásánál a legnagyobb óvatossággal járjunk el és fordítsunk nagy gondot megfelelő módon való elkészítésükre. Az abraktakarmányok (takarmányliszt, olajpogácsa stb.) bevásárlásánál a megfelelő gondossággal járjunk el és ne feledjük el, hogy nem mindig az alacsony áron vett takarmány az olcsóbb.

Az ideoi takarmány, mint mindig a száraz esztendőben, szegény lesz ásványi anyagokban, főképpen mészből és foszforban és ezért szükséges lesz hozzáadni valamennyi takarmánymeszt vagy iszopolt krétát, hogy megakadályozzuk az ezen anyagok hiánya folytán az állatoknál bekövetkező csontbetegségeket.

Fordítsunk nagy gondot a takarmányok túlértékelt előkészítésére, konzerválására, eltarítására. Fontos, hogy a szálas takarmány jól ki legyen száradva és azért a lehetőség szerint szárítsuk az ágasokon, mert ezáltal nemcsak azt érjük el, hogy a száradás tökéletes lesz, de elkerüljük a forgatással járó veszteségeket is, amikor is a legértékesebb részei a takarmánynövényeknek (levelek) le szoktak hullani (lőhere, lucerna). Az olyan takarmányozásra alkalmas anyagokat, melyeket nem lehet jól megszáritani, amelyeket eredeti vagy száraz állapotban nem lehet jól takarmányozni, vermeljük el, mert az erjesztéssel csak javul minőségük.

A mezőgazdasági kísérleti intézetek, szövetsége különösen felhívja a gazdaközönység figyelmét a tarlós takarmánynövények termelésére annyival is inkább, mert az ideoi korai aratás lehetővé teszi ezek sikeres termesztését. Szükséges azonban, hogy azt az aratás után azonnal elvessük s ezért jó előre gondoskodnunk kell megfelelő vetőmagról. A talaj és éghajlati viszonyok ismerete alapján olyan növényeket válasszunk termelésre, amelyek kedvező csapadéki viszonyok mellett nagy és jómínőségű hozamot ígérnek.

Legalkalmasabbak a hűvelyes gabonakeverékek. Megelőgesznek aránylag kevesebb nedvességgel, nem merítik ki nagyon a talaj nitrogéntartalmát és kitűnő, fehérjében gazdag takarmányt nyújtanak, amit lehet zölden takarmányozni, megszáritani és erjeszteni. A zöld takarmány kaszálását 70-90 nap múlva lehet kezdeni.

Példaképpen közli a következő keverékösszeállításokat is:

Nehéz talajra: 40 kg lóbab, 60 kg vetési borsó, 50 kg búkköny és 20 kg zab.

Közép talajra: 50 kg vetési, 70 kg homoki borsó (peluska), 60 kg búkköny és 20 kg zab.

Közép és könnyű talajra: 90 kg homoki borsó (peluska), 65 kg búkköny és 20 kg zab, vagy 120 kg homoki borsót (peluska) és 60 kg zab.

Mészhányban szenvedő könnyű homokos talajra: 80 kg csillagfűt, 40 kg homoki borsó (peluska) és 50 kg zab.

Az adagok 1 hektárra vannak számítva. A keveréket 4-5 cm. mélyre vetjük. A kezel való esetében a vetőmagot vagy elszórjuk a fel nem szárított talóra és leszántjuk, vagy pedig a már felszántott tarlóra szórjuk és beboronáljuk. A vetés után hengerelünk.

Rövid tenyészidejű takarmánynövények: Alkalmasak minden talajra, de főképpen a könnyű talajra. Fehér mustár: alkalmas minden talajra, hektáronkénti vetőmagszükséglet 30 kg, vetjük 2 cm mélyre, kaszáljuk virágzás előtt.

Pohánka: közép és könnyű talajra elvetünk 140 kg magot hektáronként, 3 cm mélyre. Kaszáljuk virágzásokor.

Vehetjük a 2 növénykeveréket is (10 kg mustár és 50 kg pohánka). A keveréket kaszáljuk a mustár teljes virágzása előtt.

Facélia: közép és könnyű talajra a vetőmagszükséglet hektáronként 18 kg. Vetjük 2 cm mélyre, kaszáljuk virágában. Könnyű talajra ajánlható még a következő keverék: 45 kg pohánka, 10 kg csibuhár és 10 kg biborhera hektáronként.

Ha keverékben nincsenek hűvelyesek, trágyázzuk főképp nitrogénnel, hűvelyes keverékeknel a nitrogéntrágyázást a minimumra csökkentjük. Csak gyorsan ható trágyát alkalmazunk. Ha a talaj jó trágyaerőben van és nem szükséges a tarlós vetemények trágyázása, mégis számolnunk kell azzal, hogy a tarlós növények legyönkítik a talajt és a következő növény alá feltétlenül szükséges a trágyázás. Vethetünk még csalamádét és napraforgót is mint tarlóveteményt.

Bővebb felvilágosításért forduljunk az állami mezőgazdasági intézetekhez. Sztáne vyskunné ústavu zemedelské Bratislavában (Matuszka 934.) vagy Košicán (Lesná 1), amelyek készséggel szolgálnak tanáccsal az érdeklődőknek.

Pusztulnak a szlovákországi magyar falvak felbecsülhetetlen értékű néprajzi és népművészeti kincsei.

A Magyar Tanítóban olvassuk Szepesi Gyula tollából ezt a cikket.

A mai életritmus, a leegyszerűsített modern életforma betör: a faluba is és csaknem teljesen háttérbe szorította az ősi világot, szokásokat, építési és díszítési módot; a rádió, a gramofon újat vágta a népi költészetnek, így újat teremteni a mai nemzedék már nem tud. De legalább a megelövök tartanák épségben, legalább a mostaniakat óvatnók meg az enyészettől, a pusztulástól! Sajnos, a mai generáció a maradványokat is annak igérete oda. Maga már nem álmodik az ősök módján. Az ősi örökséget is csak haszontalan, rozoga korhadásoknak tekinti. Kiveszt belőle kiendülésmink megbecsülése, az azokhoz görcsösen ragaszkodik, ősoket tisztelő szent érzelem, hogy hejjet adjon a gépbe vetett hitnek, amely a megromlódtól helyrebe mindenkor ócsó utat, praktikussan igér. Hol vannak már azok a lányok, akik szeretetteljes kézzel simogatták végig a nagyanyáikról réjük marad ősi ruhákat, akik nedvesülő szemmel nézettek a kezdetlegesnek tetsző ékszerekre, hol vannak a fiúk, akik a szuette tulipános ládát egy világért sem engedték volna kitenni a szobából, mert hisz az az ősi kincstára volt, amiben a családi iratoknak is tartogatták? Talán a mai nemtörődömség onnan is ered, hogy e maradványoknak már az értékét sem ismerjük.

Községünkben gyönyörű székelykapu van. Hadd álljon itt a felírása, melyből egy óriási tűzvész emléket és készítésének idejét is kihámozhatja a hozzáértő:

VstvM Combvatm seD invstvm
Linvq nm vstvM
pater ab xCelsis
parCe tvts liberis.

Évekkel ezelőtt bizony meglehetősen roszkatag állapotban volt, mikor tulajdonosa, — dicséretére legyen mondván, — hogy a teljes pusztulástól megóvja, kitaroztatta. Persze, csak egy otthoni áccsal. Röviddel rá szépen kifestve mutatkozott a díszes emléké, de — sajna — az egyik szögletében, éppen a legszegben szíjazt díszetek között, ott éktelepedik: Ujjatott (sic) 1930. E közbeszűrésal, meg aztán a hozzá nem érők kezek egyéb munkájával tete mesen megromgálták ez igen becses művat. A háziulajdonost, aki az énekar lelkes tagja, figyelmeztettem erre a körülményre, igyekeztem meggyőzni a tulajdonában lévő népművészeti emlékértékéről is. Fővilágosításomra készséggel mutatott, hogy ezt a zavaró írást onnan eltávolíttatja, de biz az véas, így csak részben sikerült e szándéka. Ime nyilvánvaló pálda, hogy a mai népművészet ismert a birokában lévő néprajzi emléket s tudatlanul rombol és semmisít.

Évekkel előbb két utas, egy tanfelügyelő és egy tanító felkért, hogy mutassam meg ne-

kik azt a Hétkö Páter reliefet, melyről Jókai is megemlékszik egyik regényében. És én — bár helybeli szülött vagyok, gyermekkoromat is itt töltöttem — kénytelen voltam megvalamni, hogy én erről a reliefről mit sem tudok. Emlékeztem, hogy olvastam diákoromban Jókainál ezt a dolgot, de csak regényirői fantáziáján váltam az egészest. Evvelkel rá véletlenül akadám a egy ház falában, ahol sok évtizedes mézsrézzel egyonkenve várta a teljes elfeledést. Itt nem néprajzi vagy népművészeti emlékről van szó, melyet kis emberek, elfeledett és névtelen zsenik alkotnak hasonló embertársaik gyönyörűségére, de ez egyenesen történelmi emlék, melyet hasonló társaival együtt rövidesen elfeledt volna a feledés hamuja. Próbát tettem aztán községünk előkelő és kevésbé neves idős polgáraival, vajjon látták-e azt az emléket, ismerik-e? Egyáltalában nem tudtak róla, pedig az illető ház évtizedeken keresztül kocsmá volt a tornácban, melynek falában az emlék ma is látható, százan, meg százan megfordultak.

Mi volna hát a teendő, hogy ehhez hasonló veszteségektől megkíméltesünk? Az én szerény véleményem szerint a két eset tanulsága alapján a közönséget kellene a leg-sürgősebben felvilágosítani községünk néprajzi és történelmi anyagának megbentéről. A törvény értelmében minden község köteles krónikát vezetni. Komoly, módszeres munka kell ehhez. Ne száraz számadatokból, lexikonból, vagy más helyről kiondított, heji adottságokra jól-rosszul ráhúzott mondatokból álljon az a községi történelem, de pontos és lelkiismeretes gyűjtések eredményei tegyék azt te tessék és elfogóvá. Vegye ki ebben részét a falu minden kulturumkása. Különösen azok álljanak az ére, akiknek szava a nép előtt a legnagyobb, akik a legnagyobb presztízzsel rendelkeznek: a lelkesek és jegyzők. Azt mernem mondani, hogy e munka mindkettőjük hivatásának kiegészítő része. A legkomolyabb falumentő misszió. Ne tünk pedig, tanítóknak, ezek mellett még az is kötelességünk, hogy tanítványaink lelkébe piánálagsassuk el az ősköztől öröklött kincseriánti megbecsülést, az azokhoz való szíri ragaszkodást, a fenőtteket pedig erényedeten felvilágosítással győzzük meg arról, hogy — ha a mai napok irama más életformát, berendezettséget, munkaeszközöket kíván is — az őskö maradványai, régi kultúr színvonalunk, szociális viszonyaink tanulságai és feibecsülhetetlen értékű bizonyítékai.

A NAGY ELLENFÉL.

Amióta emlékezem,
amióta eszemet tudom,
keztlenül kezdte hatalmas ellenféllet
állók szemben a porondon.
Felméletes ellenfél nagyon.
Kegyetlen, könyörtelen,
irgalmatlan, kerülhetetlen.
Es... en nem ismerem.
Nem ismerem
pedig akár menjek,
akár fussak, rohanjak,
mindig nyomomban, mindig követ,
előle en nem menekülhetek.
Neha csak jászak velem,
néha csak simogal, —
de pillanat csak:
aromba csap,
a földre terít
s nezi vergődésem.
O, nem egyszer tettem már vélem!
O, fojtogató, süjtő ökle
Nem egyszer terített már földre!
De azután mindig talpra állított.
Tan csak azért, hogy folytathassa a játékot?
Lehet, hogy csak kedvét telte,
lehet, hogy ebben kedvét telte...
Még ha öklökéztől volna pusztá kezemen,
akkor talán megküzdehetnék vele, —
de keztyám nincs, kezem gyöngye,
tehetetlen vagyok vele szemben.
Egyszer azt is gondoltam:
elrejtőzöm előle,
de bárhová is bujtam,
minden zugban,
rám talált süjtő ökle.
S egyszer aztán, tudom,
leterít örökre.
Etesem,
a nagy bíró kiszámol engem
s akkor... akkor végre megismerem ellenfelem
és föléstémek:
ő volt az, ő, ő volt az:
az Élet.

GONDAY MIKLÓS

KÜLÖNFÉLÉK

— **A Lévai Kath. Kőr a háboruban elesett tagjainak emléket állít.** Jelentették már, hogy a Lévai Katholikus Kőr szeptember havában fogja megünni fennállásának 40. évfordulóját tünepélyes keretek között. A kőr vezetősége már régebben elhatározta, hogy a világháboruban hősi halált halt tagjainak emléket megörökíti, neveiket márványtáblára véseti, amely az épület falában fog elhelyeztetni. Mar két ízben intézett felhívást a kőr vezetősége a közönséghez aziránt, hogy az elesett kőri tagok családjai jelentsek be az elesett hős nevét Most meg ebben az utolsó felhívásban kéri ugyanazt s hogyha senkit nem jelentenek be, akkor a rendelkezésre álló saját adatai alapján véseti fel a hősök neveit az emléktáblára.

— **A lévai karitás ifjúság július 28-án, szombaton, este 8 órai kezdettel az arvaház javára jótékonycseu, műsorral egybe-kötött zártkör táncmulatságot rendez a kath. kőr összes termeiben.** A meghívott hölgyek és urak partfogását kéri a vezetőség.

— **A Lévai Keresztény Munkás Egyesület legutóbbi mükedvelői előadás, amelyet nemes és szép gesztussal a Keresk-sremiék javára rendezett meg, kedden zajlott le a városi vigadóban a költő emléket tisztelő díszes közönség jelenlétében.** Farkas Imre kedves hangulatu operettjét, A cseregyerekeket a szereplők szépen emelték sikerre. Noha szívesebben látjuk a mükedvelőket értékes prózai darabban szerepelni, mégis megállapítjuk, hogy a rendezőség helyesen választotta meg Farkas Imre tude hatánu, fehér operettjét a sok sikamlós irodalmi szemét között, ami ebben a műfajban piszra kerül, így a hallgatóságnak igazán szórakoztató eszt szerzett. A női főszerepben kedves jelenést volt Taby Sari, aki keletemes enekhangját, anyai örökségét, szépen érvényesítette inom, diszkrét játéka mellett. Országá Erzei sajtatos színű játékaival és szép enekeivel emelkedett ki az együttesből. Toth Magduka debjé nagyszerűen sikerült, törtélmetszett magyar menyecske volt. Vadkerty Ionka szerepet ma is régi jó rutinjával vitte sikerre. A férfi főszerepben Nagy László (Tommy) igen érdekes alakítást nyújtott, jó színpadi tanoktalt. Balázs Marton (Pista) eredeti zamatos magyaros alakot állított színre nagyon szép sikerrel. Bucsek Gyula a cipszer gyáros szerepét mulatságos színekkel és hatatosan töltötte be. A tobbi szerepekben Dohány István, Bucsek Ica, Baranya Lili, Fruuz Mariaka, Pajasty Irma, Nozdroviczky Gyürky Zoltán, Mate Jozsef és Dohány Erőu tehetségük javával lendítették az előadást a siker útjau, amiről a gyakran felhangzó tapsok tanusodtak. Az egyesület zeneára is derekas szerepet töltött be a hatodik előadás sikerének hívásában.

— **A Lévai Dalárda tudatja előzetesen, hogy augusztus hó első felében tartakerti estélyt rendez hiváló nyári műsorral.**

— **A lévai iparoskongresszus határozata értelmében a kongresszus által kiküldött bizottság csütörtökön tit össze Lévan a keresztény szociálisista partiszervet irodájában, a kongresszusi határozatok anyagának felidőgozására.** A felidőgozott anyagot természet és hovatartozandóság szerint az illetékes minisztériumokhoz, továbbá az országos hivatalhoz és a parlamenthez terjesztik fel megfelelő intézkedés céljából. E határozata a bizottság, hogy az általános iparos problémák törvényhozási uton történő rendezésére hasonlóképpen javaslatot fog kidőgozni, mint azt a közelműltban az agrarérdekeltségek tették.

— **A városi Magyar Könyvtárban a nyári takarító-rendező szűnet augusztus hóban lesz.** A tagoknál könn levő összes köcsönkönyvek június 31. előtti beszédetnek, illetve beadandók. Könyvtárnancsi határozat szerint, tekintettel a szűnidőben itthon tartózkodó középiskolai és főiskolási ifjúságra, a tudományos szakokba foglalt (D—I szakbentis) művek keddi és péntek délelőtti 10—12 közt az érdekelteknek rendelkezésre állanak.

— **Ejegyzés** Dr. Szabó Sándor Jászberény, eljegyzése Brestensky Babát Vináron. (M. k. é. h.)

— **Gyümölcsészeti szakelőadás Léván.** Amint jelentették már, Buchta Viktor, szlovenskói országos gyümölcsészeti főfelügyelő, előadást tart Lévan a gyümölcstermelés időszeri kérdéseiről. Értesítjük az érdekelteket, hogy előadását július hó 25 én (szerdán) d. u. 4 órakor tartja a városháza nagytermében. Az előadás fontosságára való tekintettel ajánljuk, hogy gazdánk minél nagyobb számban jelenjenek meg.

— **Az iparosok és kereskedők adósság-rendezése.** A losonci ipartársulat foglalkozván a kisiparosok és kereskedők inséges helyzetével, elhatározta, hogy az ötos bizottság útján keri a miniszterelőnököt, haszon oda, hogy a törvényhozás a bajok gyökerehez nyujjon és oly végleges intézkedéseket tegyen, melyek alkalmasak a bajbajutott kereskedő és kisiparos osztály helyzetének megjavítására. Evégből kívánja, hogy a kereskedelemmel és kisiparral foglalkozóknak 1934 január elseje előtti, kereskedelemből, iparból vagy házból keletkezett tartozásai a következő elvek alapján rendeztessenek: 1. Ezen tartozások kamatlába összes járulékaival 4 százaléknál magasabb nem lehet. A 4 százaléknál magasabb kamatból 1 százaléka a hitelező visel, a többit pedig az állami hozzájárulási alap viseli 8 százalékg. 2. A tartozások értéke az ipari arakhoz arányosítandó és eceből azok névértékéből 30 százalék leirandó. A leirandó százalékból 1/3-ot a hitelező visel, 2/3-ot pedig a létesítendő tőke törlesztési alap terit meg a hitelezőnek. 3. A megmaradó rövid lejáratu tartozások hosszulejratu törlesztéses köcsönöknök alakitandók at, melyek lejáratá 30 évnél kisebb nem lehet. 4. Az összes adóhatalékok és a forgalmi adók késedelmi kamatai törlendők, fennmaradó adóhatalékból 50 százalék törlendő és a maradék 10 év alatt kamatmentesen részletekben fizetendő. 4. A 10 ezer K jövedelmét meg nem haladó iparos és kereskedőnél az egész adóhatalék törlendő. 5. A szociális terhek és járulékok ezen idő alatt hasonló módon mérséklendők és behajtosák 3 évre felfüggesztendő. 6. Állami eszközök igénybevételel alap létesítendő az 1. pont szerinti kamat különbözet és a 2. pont szerinti tőke leírása megértésére.

— **Az új berfizetési és költőzködségi rendelet.** A tartományi hivatalok együttes rendeletei adtak ki a lakber fizetési időpontja, a felmondások és a költőzködségek új rendjéről. Naunk Szlovenskón már tulajdonképpen évek óta érvényben van a rendelet és újítás csupán a berfizetési terminus új megállapításában van. Eddig ugyanis a berfizetés napja a bérnegyed első napján volt, az új rendelet szerint a bér 11-ig fizetendő. Ez az új rendelkezés a tisztviselői fizetések időpontjával van összefüggésbe hozva. Azonban ezen rendelkezés a hatulajdonosokra csak akkor kötelező, ha más megállapodás a felek között létre nem jött. Érdekeben áll tehát minden hatulajdonosnak bérjével megállapodást létesíteni arról, hogy mikor fizetendő a lakbér.

— **Rendelet készült a sertésenyésztésről is.** Lapjelentés szerint kormányrendelet fog megjelenni a sertésenyésztés korlátozásáról. Ez a rendelet két évig lesz érvényben. A kormányrendelet szerint sertésenyésztéssel csak gazdák foglalkozhatnak. A gazdák is azonban csak olyan számban terthetnek tenyészsertéseket és hizósértéseket, hogy azokat saját termelésű takarmánycaikéből tudják nevelni, illetőleg hizlani. Ilyen körülmények között is a gazda legfeljebb 10 tenyészsertést és 50 hizósértést terthet. A nemgazda legfeljebb két hizósértést terthet, míg a tenyészsertések tartása számára tíos. A malmok, tejtermelőik és más hasonló vállalkozások a járási hatóság engedélyével olyan számu sertést terthetnek, amennyit saját vállalatuk hulladékaiból táplálni, illetőleg hizlani tudnak, a tenyészsertések száma azonban itt sem haladhatja meg a huszát. A földművelésügyi minisztérium kivételes esetekben engedélyt adhat e szám emelésére. A tizenkét hetet meg haladó malacokat nem számítják a hizósértések közé.

Az egyes termelési területeken a mezőgazdasági vállalkozások nagyságának megfelelően a megállapított tenyészertések száma alatt is korlátozni lehet a sertéstenyésztést és a tenyészertések számát itt az előbbi évek tenyészertéseinek számához mérten lehet megállapítani. A nemzaddakkal szemben nem lehet tovább korlátozni a biztosítottak számát. Gazdának e rendelet szerint olyan személyeket kell tekinteni, akik kizárólag, vagy túlnyomórészen mezőgazdaságból élnek saját, vagy bérbetvet birtokon.

Azok, akiket nem vettek fel a tanítóképzőbe, vagy a ker. akadémiába, még beiratkozhatnak a pozsonyi YMCA két éves magánker. iskolájába, vagy egyéves ker. tanfolyamába. Az iskola az iskolaügyi minisztérium ellenőrzése alatt áll és abszolvenséi érvényes bizonyítványt nyernek. Az iskola jó alkalmat nyújt az államnyelv gyors elsajátítására. Vidékiek írásban is jelentkezhetnek. Saját internátus. Prospektus ingyen. YMCA, Pozsony, Sác ut.

Eltételek a Kálnán gazoló frankolát. Mult szombaton beszállították a komáromi ügyészség fogházába Bach András saarbrückeni hivatalnokot, aki a kálnai országúton motorkerékpárjával Bátovszky Flórián óbarsi munkást elgázolta. Bachot kedden rendkívüli tanács vonta felelőségre, amely előtt a francia állampolgár beismerte bűnöségét. A bíróság Bachot kétfélez korona fő és 100 korona mellékbüntetésre ítélte, amelyet nyomban le is fizetett. Természetesen ezután folytathatta turistautóját.

Tűz Alsópélen. Alsópélen Mihálik József volt bérlő szerjéjt járszadózó gyermekek felgyújtották, ahol több gazdasági gép lett a tűz áldozata. Feltűnést kellett, hogy a kivonult tűzoltóság akcióba lépése előtt hosszú vitát rendezett a feskendő felállítási hely megállapításáról, amely olyan tere terelődött, hogy hatóság előtti folytatása is lesz az ügynek.

Idegrohamában felgyújtotta a házat. Besse községben szerdén izgalmas esemény játszódott le. Sztréda Imre volt vasuti munkáson hirtelen idegességi roham tört ki. Sztréda először a csinádjával rendezett nagy botrányt, majd a házat gyújtotta fel. A népet a tűz oltásában egy kaszavál kezében akarta megakadályozni, mire nagynehezen sikerült megfékezni az örvénygő vasutat, a tüzet azután lokalizálták. Sztrédát a csendőrség Verebélyre szállították. Sztrédán már régebben észrevették az abnormális üldözési tüneteket.

Hogyan védekezünk a kánikula veszélyei ellen. Július vége és augusztus első fele ezidén is kánikulai melegét ígér. A nyári hőség ekkor ér el tetőfokát. A meleg elleni küzdelem számos fontos rendszabály betartását követeli. Étekészünkkel vigyazzunk arra, hogy csak friss és megbízható ételeket együnk, különösen sok gyümölcsöt, főzeléket, salátát, rizst és lisztételeket. Az ezekben lévő cukortartalom amugys pótolja a zsírt. Rubazatunk legyen könnyű, világos és bő. Legfáradtákat és fűrdőket tetszés szerint vehetünk, a napfűrdőzessel azonban legyünk óvatossak. Ebben az időben mutatkoznak a legkülönfélébb nyári kellemetlenségek és betegségek. Leggyakrabban a lyari emésztési zavarok. Legtöbbször ma nyunk vagyunk ennek az oka. Megterheljük a gyomrunkat és túlsok a gyakran ismeretlen vizet iszunk. Gyakran eszünk mosatlan gyümölcsöt, tragyadombokon nőtt u. n. meleggyi főzelékeket. A nephit azt tartja, hogy a gyümölcs és a víz nem férnek össze. Ezt az orvosok domány nemhogy megcáfolná, de aláírja. Különösen vigyazzunk a nyári infektívveszélyre. A legyek veszedelmes bacillust hordoznak. Piszokban, rothadásban forgolódnak a ravaszok a fertőző anyagot élelmiszereinkre, bőrünkre. Az amerikaiak reptőlufuszának nevezik a legyeket. Örvük élelmiszereinket a legyekétől. Többféle betegség lehet kapni, ha gyorsan és nagyobb mennyiségben iszunk hideg vizet, vagy eszünk fagyaltot. A nyálkahártya megbetegedései mellett bébetegeket is kaphatunk, ha nem vagyunk óvatossak. Ha vihar leg meg kirándulásaink alatt, vigyazzunk a villámcsapás veszélyére. Fa alá nem szabad

menekülni s ha már fa alá kell bujnuunk, inkább fenyőfa, mint bükk vagy tölgyfa alá. Fűrdésnél ne legyünk sokáig a vízben és a tühideg víztől óvakodjunk, aki nicez hozzá edzve. Érzékeny füllök csak vattacsomóval a füllükben fűrdőjenek és ne ugorjanak fejjel. A tipikus nyári napszúrás és hóguta ellen legjobban úgy védekezünk, ha tartós szabadban időzés alkalmával megvédjük a fejünket a direkt napsugárzás közvetlen hevével. Ha a két betegség bármelyike bekövetkezik, fektessük le a beteget az árnyékban úgy, hogy felső teste inkább fölfehelyzetben legyen. Nyissuk meg ruháját s legyezünk rá friss levegőt, tegyük hideg borogatást a fejére s locsoljuk meg hideg vízzel. Ha nyelni tud, hideg vizet, vagy hideg feketét itassunk vele. Ha előjult, mesterséges légzést alkalmazzuunk. Súlyosabb esetekben, úgy mérges csipéséknél, mint napszúrásnál mielőbb kerítsünk orvost.

Uradalmak és gazdák bükkönyös gabonájukat ideje korán a kiskálnai vetőmag-tisztító üzembem tisztíttassák.

VALUTAÁRFOLYAMOK		
Bármegyei Népbank Léva, jelentése		
	1934. júli. 14-én	21-én
100 pengő	—	488.—
100 osztrák schilling	—	458.—
1 angol font	—	121.50
1 amerikai dollár	—	23.90
100 svájci frank	—	784.50
100 francia frank	—	159.20
100 líra	—	210.—
100 német márka	—	885.—
100 dinár	—	60.50
100 lei	—	18.—

Az anyakönyvi hivatal bejegyzése.

Születések. Mika Petronella leánya Sarolta — Blöd Móríc Lechner Paula leánya Éva — Neburka Éva fia Pál — Tóth Árpád Kerbler Mária leánya Gabriella — Macsuha Gyula Izák Rozália leánya Magdolna Mária.

Halálozások. Özv. Tóth Mátyásné szül. Pichler Mária 81 éves — Neumann Malvin 46 éves.

NYILTTÉR. *) NYILATKOZAT.

Atulírott 1934. július 15-én Boros Béla urat tulfeszített idegállapotomban ok nélkül megbántottam.

Teljes tudatában ezen tettem súlyosságának, ezennel a nagy nyilvánosság előtt is kijelentem, miszerint tettemet végtelenül és őszintén sajnálom és azt megbánva ünneplésen bocsánatot kérek Boros Béla urtól.

Némi elégtételül a város szegényeinek 300.— K-t, valamint a helybeli tüdőbeteggondozó intézetnek 200.— K-t juttatok egyidejűleg.

Léva, 1934. július hó 18-án.
FREUND LÁSZLÓ.

*) Ezen rovat alatt közöltékért nem vállal felelőséget a szerkesztőség.

A „BARS” heti rádió műsora:

A budapesti műsornál minden hétköznapon:

- 6.45 Torna, utána gramofon zene.
- 9.45 Hírek. 12.35 Hangv. fojtt.
- 10.— Előadás—feloivasás 13.— Pontos időjelzés.
- 11.10 Nemzetközi vizjel. 14.30 Hírek.
- 12.— Déli harangszó. 15.— Piaci árak, árf. hírek
- 12.25 Hírek. 16.45 Pontos idő, hírek.
- 22-23 között pontos idő és hírek.

Vasárnap, július 22.

- BRATISLAVA. 10.10 Katona-zk. 12.15 Dyk-zk. 18.15 Magyar óra. 19.05 Jazz.
- BUDAPEST. 8.30 Hírek. 9 Rk. mise. 11.15 Ev. istentisztelet. 12.30 Operaházi zk. 15. Földművelésügyi előadás. 15.50 Előadás. 16.30 Előadás. 17. Honved-zk. 18.20 Elbeszélés. 18.45 Magyar noták. 20 Vidám csvegés. 20.25 Sporteredmények. 20.40 Közvettes Kecskemetről. 22.30 Buttoia jazz-zk. 23.15 Lakatos cigzk.
- PRAHA. 7. 8.30, 9.15 Hangv. 10.55 Gramofon. 11 Filharmonikusok. 16 Katona-zk. 21.25 Dalok.
- WIEN. 11.05 Szimfónikusok. 12.20 Zene. 15.15 Kamarazene. 17.05, 19.05 Hangv. 22.20 Tanczene.

Hétfő, július 23.

- BRATISLAVA. 12.30 Hangv. 17.50 Csellóhangv. 18.15 Magyar óra. 21.25 Schrammelzene.
- BUDAPEST. 12.05 Gramofon. 13.30 Budai cigzk. 15.30 Diakféltára. 16 R. Bock Hilda becsi dalokat enekel. 17.15 Előadás. 17.30 Zongorahangv. 18.15 Novellák. 18.45 Bertha zk. 19.45 Előadás. 20.15 Operaházi zk. 21.50 Lakatos cigzk. 23 Len Baker jazz.
- PRAHA. 10, 11, 12.30, 13.40 Gramofon. 16.15 Szalonzk. 17.50, 18.10 Gramofon. 21.35 Hangv.
- WIEN. 12, 16.40 Hangv. 17.50 Hangostsimláregék. 19.40 Hangv. 23.35 Tanczene.

Kedd, július 24.

- BRATISLAVA. 12.15, 17.15 Gramofon. 18.15 Magyar óra. 19.55 Hegedűjáték. 20.40 Hangv.
- BUDAPEST. 12.05 Hangv. 13.30 Allamrendőrségi zk. 16 Előadás. 17. Enekhangv. 17.35 Előadás. 18.05 Toll cigzk. 19.10 Előadás. 19.45 Hegedűjáték. 20.20 Vigjátékjelölés a stúdióban „Nyul a bokorban” 3 fevt. 22.10 Bpesti Hangv. Zenekar. 23.15 Mandits-jazz.
- PRAHA. 10, 10.30, 12.10, 13.40, 17.40, 18 Gramofon. 20 Vidám óra. 22.15 Tancdalai.
- WIEN. 12 Hangv. 16.40 Énekhangv. 17.50 Zene. 19.30 Operarezndezlet. 21.45 Chopin-hangv.

Szerda, július 25.

- BRATISLAVA. 10.30 Fuvőzene. 12.40 Schimpelezk. 18.15 Magyar óra. 20 Hangv.
- BUDAPEST. 12.05 Rácz cigzk. 13.30 Balalajka zk. 15.30 Diakféltára. 16 Elbeszélés. 17 Előadás. 17.30 Pogány-jazz. 18.20 Előadás. 18.50 Ruttkay Aladár

és dr. Kárpáth Zoltán szerzeményei. 20 Szlovák nyelvű előadás. 20.20 Bpesti Hangv. Zenekar operaelőadása „A szevillai borbely” fel dalmű 3 fevt. 22.40 Bura cigzk. 23.15 Guttenberg-jazz.

PRAHA. 10, 10.30, 12.10 Gramofon. 15.15 Fuvőzene. 16.40 Katona-zk. 21 Filharmonikusok.

WIEN. 12 Hangv. 14, 16.20 Gramofon. 17.50 Bach-hangv. 19.30 Zene. 23 Tanczene.

Csütörtök, július 26.

BRATISLAVA. 12.15, 17.40, 18.05 Gramofon. 18.15 Magyar óra. 19.35 Zongorahangv.

BUDAPEST. 12.05 Szalon-zk. 13.30 Hangv. 16 Ifjusági előadás. 17 Operaházi zk. 18 Kóltők felőrája. 18.30 Gramofon. 19.10 Külgügyi negyedóra. 19.30 Három egyfelvonásos. 21.50 Operettrezndezlet. 23.10 Patakj jazz-zk.

PRAHA. 10, 10.30, 11, 12.05, 13.40, 17.55 Gramofon. 19.35 Zongorahangv. 20 Katonadalok.

WIEN. 12 Hangv. 14, 16.40 Gramofon. 17.45 Hangv. 21.45 Dalok és áriák. 24 Tanczene.

Péntek, július 27.

BRATISLAVA. 12.15, 17.50 Gramofon. 18.15 Magyar óra. 10.20 Gramofon. 21 Dyk-zk.

BUDAPEST. 12.05 Szólókvartett. 13.30 Postás zk. 15.30 Diakféltára. 16 Előadás. 17 Gitárhangv. 17.30 Előadás. 18 Bachmann-zk. 18.55 Hangv. 19.30 Előadás. 20 Közvettes a Zsófia setahajoról. 21.20 Bpesti Hangv. Zenekar. 23.20 Royal jazz-zk.

PRAHA. 11, 12.10, 13.40, 17.40, 18.05 Gramofon. 19.10 Tamburicahangv. 20.20 Jazz.

WIEN. 11,30 Gramofon. 12, 16.35 Hangv. 19 Nepdalok. 20.30 és 22.50 Hangv. 24 Jazz.

Szombat, július 28.

BRATISLAVA. 12.15, 17.50 Gramofon. 18.15 Magyar óra. 20 Operettelőadás.

BUDAPEST. 12.05 Szimfónikusok zk. 13.30 Hangv. 16 Ifjusági félóra. 17 Előadás. 17.30 Szalonzk. 18.35 Mit uzen a rádió. 19.10 Gramofon. 20.15 Budapesti Hangv. Zenekar operettelőadása „Marica grófnó” 3 fevt. 23.15 Veres cigzk. 24 Bura cigzk.

PRAHA. 10, 10.30, 12.10, 13.40 Gramofon. 15.15 Filharmonikusok. 18.25 Fuvőzene. 22.15 Gramofon.

WIEN. 12, 14 Gramofon. 16 Mandolin hangv. 19.15 Operaelőadás. 22 Induló és keringők.

— **A Lévai Lexikonról.** A dr. Strasser Elemér szerkesztette Lévai Lexikon már közkezen forog. Élénk érdeklődés fogadta Strasser könyvét, amelynek egyébként csak a neve lexikon, valójában helyi adatok gyűjteményes tárháza. Léva történelme tömörön összefoglalva egészen a jelenlegi államalakulásig, a társadalmi szervezkedések, a rendezett tanácsú város kialakulása stb. A sok lévai egyesület leírásából egy vidéki város eleven vitalitása tárul az olvasó elé. Ugyanis az egyesületek cím alatt nem kevesebb mint 51 önálló egyesület és országos egyesületek helyi fiókját sorolja fel a szerző. Itt-ott azonban tévedések is kerültek a könyvbe, ezek közül való az az állítás is, hogy büszkék lehetünk rá, hogy Léván a háború alatt sohasem ettünk kukoricát kenyeret. Sajnos, nem lehetünk erre büszkék. Természetesen a tévedésért az adatszolgáltató informátor felelős. Általában hasznosan forgathatja mindenki ezt a könyvet, akit a mi vidékünk élete érdekel, mert sok mindennel megismerkedik belőle, máskülönben pedig szükséges is az, hogy saját városa múltját és jelenét, egyesületi, egyházi és hivatali életét minden lakója ismerje, már pedig S rasser könyve erre igen alkalmas. Egyik érdekes részét mulatónál itt közöljük: Múzeum. A múzeum létszűkítésének gondolata először a múlt század 80-as éveiben vetődött fel. Az első megmozdulásnak az volt az eredménye, hogy az uradalom akkori teljhatalmi inspektora id. Lésdenfrost László a földirtokos Schoeller családtól engedélyt kapott a Dobó várkastélyban a megfelelő helyiségek rendelkezésére bocsátására, ha a város polgársága, illetve a múzeum-alapító mozgalom vezetői megfelelő múzeális anyagot mutatnak be. Ez a mozgalom áldozatul esett a szintén akkor indult megyeszékhely kérdésnek, mert Marót elébe vágott Lévának a hamarjában megalapozott „Bars megyei múzeum”-mal. Gyűjteményeik egy részét az akkori műgyűjtők Marótra szolgáltatták be, így Nécsey József verébelyi postamester is prehistorikus és bronzkori leleteit. Nécsey volt a vármegyének legismertebb tudós műgyűjtője és gyűjteménye iránt a Nemzeti Múzeum is érdeklődött, amelyet ugyanis Divald Kornel utján a kassai, vagy a besztebenbányai múzeum számára akart megvásárolni. Nécsey azonban elutasította az ajánlatot, kijelentvén: a „Lévai Múzeumnak” van szánva. Nécsey József a család régi barátjának, Kriek Jenő tanítóképezdeit igazgatónak utján 1927-ben váltotta be Lévának tett régi ígését. A 3 teherautó rakományú gyűjtemény számára a Városház II. emeletén lévő helyiségeket jelölte ki a város vezetősége. A múzeum jelenleg is a városi könyvtár melletti kisebb helyiségben van elhelyezve és végleges rendezését részben a hely hiánya, részben egy megindított családi per késlelteti. A városi múzeumnak, amely „Nécsey-zsoba” nevet is viseli, egyéb származású muzeális anyaga is van és a múzeum gyűjteményéből a következők érdemelnek említést: A neolitikus korból egy-egy nagyobb sorozat kő-, csont-, aggancs- és agyagtárgy, amelyek származása szerint főképp verébelyvidéki (Földvár, Kőröspuszta) tejnai és magyaradi ásatások eredményei. Ezen jégkoroszkabli ásatások Pulezky és Henszlmann figyelmét is magukra vonták. Néprajzi tárgyak gyűjteményét különösen a felső Barsból származó népművészeti tárgyak képezik. Ezen etnográfiai anyagról Hermann Ottó és dr. Jankó János is enymerőleg nyilatkoztak és azokat tudományos munkáikban is felemlítik. A festőművészet köréből néhány régi mesterkép van a múzeumban: egy Rafael vázlat (Angyalok bukása), Mózes feltalálása, Keresztelő Szent János, 2 spanyol virágscendélet és hollandi állatkép. Alkotói nincsenek azonosítottak. A magyar miniatűr festészet szempontjából igen jelentősnek Nécsey Istvánnak lepkékepei. Nécsey István festőművész ugyanis természetrajzi illusztrációkkal is foglalkozott és Európa összes lepkeinek rendszerbe állított gyűjteményét akarta kiadni, azonban sem bel-, sem külföldi grafikai vállalatok annak idején nem vállalták a mű kiadását, technikai felkészültség hiányában. A könyvkészlet, amely mintegy másfélszer darabból áll, a legutóbbi 3 század európai irodalmát és tudományos munkáit képviseli. A munkák magyar, német és fran-

cia nyelvűek. A kéziratok gazdag kötetéből a XVII. század magyar hitvitáinak föllásai és a reform országgyűlések jegyzőkönyvének egyik diktálva írt példányai — magának a szerkesztőnek, Kossuth Lajosnak ifjúkori kézírásával — érdemelnek különösebb említést. A múzeumnak sürgős szüksége van megfelelő helyiségre és végleges rendezésre, hogy a város jelentős intézménye méltóan reprezentálja a város kultúrserzetét és kulturális jelentőségét. A múzeum kedd, szerda, csütörtök, pénteken délelőtt 10—12 között tekinthető meg. Igazgatója Kriek Jenő.

Gabonaárak:

Buza	—	100 kg	—	146.50 Ké
Roza	—	"	—	"
Árpa	—	"	—	"
Zab	—	"	—	"
Kukorica	—	"	—	"
Bab	—	"	—	"
Köles	—	"	—	"
Lucernamag	—	"	—	"

SPORT

ROVATVEZETŐ: BOROS BELA

Jánosik Trnava—Lévai T. E. első uszó és vízipótló mérkőzése Léván. A két vidéki klub találkozója szép és értékes küzdelmeket hozott. Egyes eredmények szlovenszkoí viszonylatban is kiválóak, csak sajnálatos, hogy a lévai uszoda sportszerűen méretei erősen csökkentik az elért eredmények értékét. De így is kiemelkedik Kovárik (Trnava) nagyszerű gyors és melluszása, valamint a 15 éves lévai Stukovszky gyorsuszása. Az eredmények a következők:

4 uszodahossz férfi gyorszás 1. Kovarik Tr. 58.6, 2. Jankovic Tr. 60, 3. Feldmann LTE. 2 uszodahossz férfi mell 1. Kovarik Tr. 32.9, 2. Rothnagel LTE 32.9, 3. Gal Tr. 2 uszodahossz férfi hát, 1. Hertschko LTE 35.5, 2. Berger Tr. 36, 3. Bunta Tr. 2 táv fiú gyorszás, 1. Stukovszky LTE 28.5, 2. Lipták LTE 29.8, 3. Berger Tr. 3x2 uszodahossz vegyes staféta, 1. Jánosik, 2. LTE. 4x2 uszodahossz férfi gyors staféta, 1. Jánosik, 2. LTE.

Vízipótlóban a két csapat mérkőzése 3:3 (1:0) arányban végződött. A lévaiak többet vettek ki részület a támadásból, míg a Jánosik Tr. inkább csak védekezett. A lévaiaknak nem konveniant Trnava erőlyes játék modora és erre vezetett vissza, hogy az LTE állandóan nyomásztó fölénnyéből csak 3 gól született. A nagyszombatiak mind a három leuszásukból gólt értek el. Góldobók Nagyszombat részéről: Jankovic 1, Kovarik 2, LTE részéről Fegy 2, Link 1. A mérkő-

zést a pozsonyi Klobutzky vezette mind a két fél teljes megelegedsére. A mérkőzést megrendezése körül különösen Knapp Pál főtitkar és Steiner István uszozsakosztály vezető szerettek érdemeket.

Az LTE csapata ma Füleken játszik a bajnok FTC ellen. Összeállítása a következő: Dubatz — Kovács, Ujváry — Mészáros, Martinovics, Ocsiak — Kocsis, Tóth, Vizi, Danis, Dokupil. Tartalékok: Zauok, Matulányi, Pálly, Kiss I. és Ricz.

Az utcai csapat bajnoki mérkőzéseinek sorsolása a következő:

Bajnoki mérkőzések:

Julius 29.	Szabók — LFC.
	Uradnici S. K. — LMTE.
Aug. 5.	Szabad nap.
Aug. 12.	LSC — LMTE.
Aug. 19.	Szabók — Uradnici S. K.
Aug. 26.	LMTE — Szabók.
	Uradnici S. K. — LFC.

Revanche mérkőzések:

Szept. 9.	LFC — Szabók.
	LMTE — Uradnici S. K.
Szept. 16.	LMTE — LFC.
Szept. 23.	Uradnici S. K. — Szabók.
Szept. 30.	Szabad nap.
Okt. 7.	Szabók — LMTE.
Okt. 14.	LFC — Uradnici S. K.

▶ APRÓ HIRDETÉSEK ◀

Hirdetésekre való levélbeli érdeklődésekhez kérünk választ a szolgáló levelezőlapot csatolni

Eladó egy páncélzsekrény. Cím a kiadóhivatalban.

Egy jó házból való fiú tanoncnak felvétetik TAKÁCS szobafestőnél Kálnai ut. 40. 656

Eladó ház, mely áll szoba-konyha, spajzból. Ujtelep, II u. 18. Érdeklődni lehet ugyanott. 657

3 szobás lakás mellékhelyiségekkel kiadó Magtár utca 2. 659

Eladó ház Kálnai utca 30. szám. 671

Üzlethelyiség legforgalmasabb utvonalon kiadó özv. WILHEIMNÉNÁL, Szepesi u. 21. 619

Építőtellek Káka elején eladók. Folvilágosítást ad BÖRCSÁNYI BÉLA. 12

Jókarban levő nagy sparhelt eladó, mely vendéglőknek igen alkalmas. Koháry u. 19. 673

Két diákot, vagy diáklányt teljes ellátással felveszek. Cím a kiadóban. 674

Különbejaratu butorozott szoba kiadó. Magtár u. 2. BAKERNÉNÁL. 675

Egy használt, jókarban levő hosszú zongora jutányos áron eladó. Cím a kiadóban. 690

Vendéglő, fűszer és hentesüzletnek, is megfelelő épületekkel, Lévához közeli községben, családi okokból eladó. Cím a kiadóhivatalban. 677

Vadászfegyver Hammerless kiváló példány, könnyű női 20-as, egy erős légfegyver jutányosan eladó. Káka 4. 678

Kiadó lakás mely áll 2 szoba, konyha, éléskamra és mellékhelyiségekkel. Érdeklődni lehet Martonfi u. 13. sz. 680

Eladó ház Tolsztoj u. 4, 2 szoba, konyha, spajz, előszoba, nagy kert és házhely. 681

Fiatal patkányfogó kutyák eladók, érdeklődni lehet a kiadóba. 682

Keresek 2 szobás lakást mellékhelyiségekkel, augusztus 15-re. Ajánlatokat „Uj lakás” jellegével kiadó továbbit 683

Adómentes ház, 2 szoba, veranda, fűrdő, szoba, nagy kerttel esetleg butorral elutazás végéig azonnal eladó. Honvéd utca 52. 685

Bérháznak is megfelelő telek, házazal eladó. Féja-tér 3. 686

Kiadó azonnal modern háromszobás ház. Cím a kiadóban. 687

Butorozott szoba kiadó. Barsi u. 6. 688

Költözködés miatt
mélyen leszállított árak
LINK BERNÁT
divatáru üzletében
LEVICE

KERESEK
2 SZOBÁS LAKÁST
vagy egy szoba
konyhát, üvege-
zett verandával.
CIM A KIADÓBAN

Kályhák! Kályhák!

ELVÁLLALOM: Cserépkályhák, taka-
réktűzhelyek felépítését, ugyszintén kály-
hák átrakását, tisztítását és vaskályhák
samottozását szakszerűen és jutányos
áron. - Uj cserépkályhák állandóan rak-
táron. - A n. é. közönség pártfogását kéri

RICHTER BÉLA

kályhás LEVICE, Kopai utca 10.

ÉRTESÍTÉS!

Tisztelettel értesitem a
n. é. közönséget, hogy
Léván Bati u. 2. sz.
alatt (Bernsütz-házban)

**MÉSZÁROS
ÉS HENTES ÜZLETET**

nyitottam. Szíves párt-
fogást kér tisztelettel:

TONHAISER LÁSZLÓ
mészáros és hentes Léva.

Szépírodalmi művek- és újdonságok

nagy
választékban
kaphatók

Nyitrai és Társa

könyv-, mű-, zenemű-, papír- és izószet-
kereskedésében Levicén-Léván - Telefon: 98.

Fél pengős 3 Kö

Egy pengős 6 Kö

Két pengős 12 Kö

HALÁSZATI ÉS VADÁSZATI CIKKEK
nagy választékban!

Összes gyártmányu **KERÉKPÁROK**
JAWA motorkerékpár képviselő

SAZKSZERŰ javító műhely
és kerékpár zománczolás!

**LŐSZER
ÉS ROBBANTÓSZER**
ÁRUDA!

70 ÉV ÓTA VEZETŐ MÁRKA!
MINŐSÉGRE ÉS TARTÓSSÁGRA
NÉZVE OLCSÓ!

BAROSKA J. MECHANIKUS ÉS PUSKAMŰVES **LEVICE,** KÁLNAI ÚT 3. TELEFON 130.

Építőtelkek

AZ UJMAJOR és a
dohánybevéltő
mellett fekvő, Schoeller
és Társa cég tulajdonát
képező területen

eladók

Felvilágosítást ad:

Dr. Simek István

ügyvéd, LEVICE

► NYÁRI MELEGBEN IS ◀
a legkellemesebb és legolcsóbb szórakozást nyújt

A R A D I O

Elsőrendű hálózati radio készülékek hangszóróval
komplett már 490.— koronától kaphatók!
Forduljon bizalommal a legrégebb radio szaküzlethez

RADIO CENTRAL - KERN TESTVÉREK

Alapított 1881.

áruházához, Léván.

Telefon szám: 14.

Legjobb fűszer, csemege- és gyarmatárunk!
Vasárunk, konyhafelszerelési és háztartási cikkek.
Műszaki, elektrotechnikai, fényképezési
és sport cikkek. Gramofonok és kerékpárok!